

УДК 821.162.3'37'373.6

БОЛГАРСЬКА УНІВЕРСИТЕТСЬКА УКРАЇНІСТИКА В ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРИ

Стефан УЗУНОВ

*Софійський університет Святого Климента Охридського,
кафедра слов'янської філології,
бул. "Цар Освободител" 15, Софія, Болгарія, 1504,
e-mail: sfn@abv.bg*

Стаття представляє створення проекту інтернет-сторінки "Українська філологія" і її реальне втілення в життя. Безперечною є необхідність у подібному віртуальному просторі, що об'єднує зацікавлених Україною і українською мовою в Болгарії. Коротко представлені попередні цілі проекту, очікувані результати і плани для його додаткового розвитку і вдосконалення. Зроблено короткий виклад змісту додатка на цей момент. Представлено завдання проекту, над яким працював колектив і який бажає продовжити надалі.

Ключові слова: болгарська україністика, веб-сторінка, інтернет, студенти-україністи.

Наш проект називається "Болгарська віртуальна україністика". Офіційно він розпочався у травні 2009-го року. В основному це веб-сторінка, яку підготували члени кафедри "Українська філологія" Софійського університету Святого Климента Охридського. На цей момент у проєкті беруть активну участь викладачі та аспіранти кафедри "Слов'янської філології": доц. д-р Валентин Гешев, доц. д-р Албена Стаменова, д-р Райна Камберова, Ольга Сорока, Владимир Колев і Стефан Узунів. Науковий колектив, який займається проєктом, показав свою академічну і професійну сумлінність і довів, що в змозі виконати поставлені завдання. Ідея створення сайту користується підтримкою всіх інших викладачів і студентів спеціальності.

Проєкт "Болгарська віртуальна україністика" триває вже третій рік і отримує фінансову підтримку від Науково-дослідницького центру Софійського університету (2009, 2010, 2011).

Основна цільова група, на яку спрямовано проєкт – студенти-україністи, викладачі, дослідники в галузі україністики і славістики в ширшому плані, різні культурні інституції, бізнес, а також кожен, хто цікавиться Україною, українсько-болгарськими науковими, культурними та мовними взаєминами.

Основні цілі проєкту:

1. Забезпечення якомога об'ємної і структурованої інформації про спеціальність "Українська філологія".

2. Популяризація й інформування болгарської громадськості про культурні, політичні, громадські та історичні зв'язки між Україною і Болгарією.

3. Забезпечення доступу до важливих українознавчих і болгаристичних досліджень, українсько-болгарських порівняльних, мовознавчих, літературознавчих та історичних праць – одне з найважливіших завдань нашого проекту. Ми розуміємо, що це довготривалий процес, який має початок і, напевно, не має кінця. Ми сподіваємося, що наша робота виконуватиме окреслені в проекті цілі.

4. Надання інформації стосовно реалізації студентів нашої спеціальності після закінчення курсу університетського навчання. Таким чином ми хочемо викликати інтерес підтримувати зв'язки між нашими випускниками і розвивати спадкоємність між поколіннями.

У наступній частині статті зробимо коротку презентацію змісту веб-сторінки. Веб-сторінка двомовна – має український і болгарський варіанти. Ми зробили і третій варіант – англomовний, але він радше буде рекламною сторінкою для користувачів, які не володіють ані українською, ані болгарською мовами.

1. На титульній сторінці перелічено заголовки рубрик, які користувачі (студенти та гості сайту) можуть побачити. Також тут є головні новини, оголошення про різні події і пропозиції роботи.

2. У розділі “Новини” відвідувач сайту зможе прочитати актуальну інформацію про академічне життя Софійського університету, про події, програми українознавчого клубу “Благодатна середина”. Клуб було засновано у 2009-му році. Він має на меті представити розробки, есеї студентів-україністів, організувати зустрічі з представниками української амбасад, діаспори, учених, досліджувати питання, пов'язані з Україною, презентувати фільми, книги, перекладні тексти викладачів і студентів та інше. Тут ми розташували інформацію й про майбутні семінари, конференції і т.д.

3. Рубрика “Історія” розповідає про становлення україністики в Софійському університеті з часів його заснування, тобто з кінця XIX-го століття, коли відомий учений проф. Михайло Драгоманов був запрошений як викладач. Прослідковується діяльність відомих болгарських і українських учених, які працювали в галузі болгарської україністики. Описано діяльність студентів, викладачів, пов'язаних із популяризацією української культури, і які брали участь у відкритті спеціальності, подано повний перелік дипломних та дисертаційних робіт, захищених від початку 90-х років минулого століття і до сьогодні.

4. “Українська філологія” – наймолодша спеціальність на кафедрі слов'янської філології і не має багато випускників, але все-таки ми вважаємо, що виключно важливим є, вже відтепер, забезпечувати можливість контактів між випускниками. Саме тому в рубриці “Випуски” ми розмістили списки спеціалістів, що закінчили навчання за нашою спеціальністю.

5. Однією з найважливіших та трудомістких частин для нас було створення електронного каталогу українознавчої бібліотеки. Упродовж останніх років наша спеціальність встигла за власні кошти закупити книги, отримала літературу від колег різних університетів, від Посольства України в Болгарії, від різних організацій і фондів, від відомих болгарських і українських перекладачів і таким чином зібрати значну кількість літератури. Більшою частиною нашої роботи виявилось

сортування, каталогізація книг, а також створення електронного каталогу бібліотеки. З гордістю можемо сказати, що електронний каталог уже готовий і розміщений на сайті. У ньому такі розділи: “Мовознавство”, “Словники”, “Енциклопедії”, “Довідники”, “Літературознавство”, “Поезія”, “Художня література” і “Історія, етнографія, культура”. Каталог бібліотеки дає нам змогу мати чітке уявлення про те, яка література на цей момент наявна, а з іншого боку – користувачі сайту можуть дізнатися, які книги можуть узяти та прочитати. Крім книг у бібліотеці, плануємо додати повний список усіх аудіо- та відеоматеріалів, які стосуються болгарської україністики. Ми передбачаємо і доступ для осіб з-поза університету.

6. На нашу думку, особливо важливою частиною є рубрика “Зв’язки”. Вона розподілена таким чином:

а) “Університети в Україні” – користувачі матимуть змогу знайти головні сайти українських університетів;

б) “Україністика в інших країнах” – дає змогу ознайомитися з українськими відділеннями в іноземних університетах;

в) “Бібліотеки” – перелічує інтернет-адреси національних бібліотек Болгарії та України. В електронних ресурсах розміщено зв’язки з онлайн-текстами, які можна знайти в інтернет-просторі, веб-портали для текстів, онлайн-словники, онлайн-телебачення і радіо та ін.;

г) представлено інтернет-адреси дипломатичних місій в Україні та Болгарії;

д) “Медіа-партнери” – наразі тут ми вписали тільки адресу нашого вірного партнера електронного вісника “Українсько-болгарські вісті” (головним редактором якого є Василь Жуківський);

е) “Радіо” – тут ми також вказали адреси наших улюблених радіостанцій;

є) в рубриці “Інші” можете знайти зв’язок із сайтом Софійського університету, факультету слов’янської філології, з іншими факультетськими проектами, із сайтами українських організацій у Болгарії та болгарських в Україні;

ж) рубрика “Періодичний друк” надає доступ до великих українських електронних видань.

7. Найкориснішою для студентів є рубрика “Навчальні матеріали”, що містить конспекти і бібліографії до кожної із дисциплін, які викладають в україністиці, і додаткові вправи до них. Тут також буде розміщено, за бажанням студентів, їхні курсові роботи, дипломні та дисертаційні праці, наукові розробки викладачів кафедр та інших учених.

8. Рубрика “Викладачі та лектори” дає інформацію про викладачів нашої спеціальності й про українських лекторів у вигляді короткого біографічного і бібліографічного тексту.

9. Рубрика “Галерея” містить світлини стажування наших студентів в Україні, стажування українських студентів у Болгарії та інших подій, організованих кафедрою та дружніми товариствами.

10. Сподіваємося, що іншою популярною частиною сайту стане рубрика “Форум”, що представляє поле для обміну думками, міркуваннями, рекомендаціями відвідувачів сайту, наших друзів. Розраховуємо на підтримку і поради студентів та

відвідувачів щодо майбутнього розвитку сторінки, вивчення української мови в Софійському університеті.

11. У розділі “Контакти” зазначено адреси Софійського університету та кабінету україністики. Ми розмістили мапу, яка вказує точне місцезнаходження українознавчого кабінету і маршрут громадського транспорту до нього.

І тут, вже можемо сказати, які основні результати очікуємо досягти за допомогою функціонування веб-сторінки:

1. Полегшити розуміння і сприйняття поданого матеріалу з української мови та літератури з боку студентів і тих болгар, які хочуть вивчати українську мову. Факт, що вже можемо запропонувати місце для опублікування практичних частин, додатків та розробок дипломних робіт наших студентів, вважаємо одним зі своїх найбільших досягнень.

2. Підвищити інтерес абітурієнтів до україністики і заохотити їх обрати україністику як основну спеціальність. Можливість обмінюватись інформацією про реалізацію і досягнення студентів, що закінчили університет за фахом “Україністика”. Популяризуючи нашу спеціальність, ми хочемо підняти престиж української мови в академічному середовищі, забезпечити розвиток україномовного освітнього простору.

3. Надати можливість здійснювати контакти з широкою віртуальною аудиторією у вигляді форуму для обміну думок, вражень, міркувань, позицій, ідей. Це допомогло б підтримувати зацікавленість випусників нашої спеціальності до українознавчої проблематики взагалі, а також створити активний болгарсько-український науково-дослідницький форум.

4. Підняти інтерес болгарської науково-дослідницької громадськості до України і популяризувати українознавчу проблематику в Болгарії.

Після успішного завершення першої частини проекту 2009-го року ми знову претендували на фінансування і, усупереч усім труднощам, наш проект було ухвалено. Ми не будемо вдаватися до подробиць проекту в другій частині “Болгарської віртуальної україністики”, а лише окреслимо дві основні цілі, а саме:

1. Створення альманаху з науковими болгарсько-українськими дослідженнями.

2. Початок роботи над українсько-болгарським словником.

Альманах вийде у вигляді електронного видання під назвою “Болгарська віртуальна україністика”. Наша основна ідея, що він виходитиме лише у електронному варіанті й публікуватиме розробки студентів, викладачів, учених, пов’язаних з україністикою. Альманах розподілений на декілька секцій: мовознавство, літературознавство, історія, культура. До кожної окремої рубрики призначений окремий відповідальний редактор. Плануємо підготувати документи для отримання електронного номера (ISSN), і таким чином тексти нашого альманаху будуть сприйматися як офіційні наукові публікації.

До створення збірника долучилися всі викладачі кафедри, молоді вчені та аспіранти. Провідні вчені в галузі україністики надіслали нам свої дослідження, і вже зібрано корпус текстів. Проект було презентовано на конференції “Драгоманівські читання”, організованої Посольством України в Республіці Болгарії

і організацією української діаспори в Болгарії “Мати Україна”, а також під час конференції “Електронне навчання” в Софійському університеті (обидві конференції було проведено 2010-го року).

Робота над створенням українсько-болгарського словника є колосальною, і звісно ж, не передбачає крайнього терміну. Сподіваємося, цей початок не залишиться незавершеним, робота над словником продовжиться, і ми залучимо більше співробітників, щоб згодом усі ми скористалися плодами цієї праці. На цьому етапі ми налагодили зв'язки з викладачами-болгаристами із Київського національного університету імені Тараса Шевченка і Львівського національного університету імені Івана Франка. У результаті досягнуто домовленість про майбутню співпрацю у створенні словника. Очікуваними результатами цієї співпраці – створення максимально точного об'ємного двомовного словника.

Запрошуємо усіх, хто виявить бажання долучитися до розвитку сайту, спеціальності, усіх, хто хоче налагодити зв'язки із сайтом, пишіть нам. Адреса, за якою ви можете знайти сторінку “Болгарської віртуальної україністики”, є www.bgukrainistika.com.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Камберова Р. Драгоманівські студії / Р. Камберова – Софія : Българска виртуална україністика, 2010. – 100 с.

Стаття надійшла до редколегії 27.10.2011

Прийнята до друку 30.11.2011

BULGARIAN UNIVERSITY UKRAINIAN STUDIES ON THE WORLD WIDE WEB

Stefan UZUNOV

*Sofia University St. Kliment Ohridski
Faculty of Slavic studies,
15 Tsar Osliboditel Blvd., Sofia, Bulgaria, 1504,
e-mail: sfn@abv.bg*

This article presents the process of creating and developing an Ukrainian Philology web-page. There is no doubt in the necessity of a virtual space, which helps those interested in Ukraine and the Ukrainian language in Bulgaria to get in touch. The aims of the project, the expected results and the plans for its further development are presented in brief. There is also a short description of the page contents. The project team's aims, present and future, are also briefly discussed in this short article.

Key words: bulgarian ukrainian studies, web-page, Internet, students of ukrainian studies.

БОЛГАРСКАЯ УНИВЕРСИТЕТСКАЯ УКРАИНИСТИКА В ИНТЕРНЕТ-ПРОСТРАНСТВЕ

Стефан УЗУНОВ

*Софийський університет Святого Климента Охридського
кафедра славянської філології,
бул. "Цар Освободител" 15, Софія, Болгарія, 1504,
e-mail: sfn@abv.bg*

Данная статья представляет собой интернет-проект для создания веб-страницы "Украинская филология" и ее реальное воплощение в жизнь. Необходимость в подобном виртуальном пространстве, которое объединяет заинтересованных Украиной и украинским языком в Болгарии, есть бесспорной. Кратко представлены предварительные цели проекта, ожидаемые результаты и планы для его дополнительного развития и усовершенствования. Изложено краткое содержание приложения на данный момент. Представлены задачи проекта, над которыми работал коллектив, и дальнейшие планы.

Ключевые слова: болгарская украинистика, веб-страница, интернет, студенты-украинисты.